

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/156/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112237279
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1112237279.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a Mgr. Niny Dubovskej, v spore žalobcu: Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (skráteneý názov „IA MPSVR SR“), so sídlom Špitálska 6, Bratislava, IČO: 30 854 687, právne zast. advokátskou kanceláriou Martin Pavle s.r.o., so sídlom Pribinova 4, Bratislava, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: ZADUNAJEC, občianske združenie so sídlom Vyšehradská 15, Bratislava, IČO: 36 071 471, právne zast. advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Križkova 9, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 78.780 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.04.2018, č.k. 39C/81/2013-661, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má **proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (po pripustení zmeny žaloby) domáhal zaplatenia sumy 78.780 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % p.a. zo sumy 78.780 eur od 08.09.2012 do zaplatenia a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 7 a § 8 zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z.z.“), ust. § 22 až § 24, § 31 a 32 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že mal za preukázané, že žalobca nebol poskytovateľom nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“), ktorého vrátenia sa podanou žalobou domáhal, nebol splnomocnený na úkony podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“ účinný do 30.06.2016), na podanie žaloby súdu vo vlastnom mene a na vlastný účet, ani na účet riadiaceho orgánu. Rovnako nebol žalobca splnomocnený ani na zastupovanie riadiaceho orgánu, konal vo vlastnom mene bez plnej moci, resp. splnomocnenia, ktoré objektívne v čase podania žaloby neexistovali a neexistujú. Súd prvej inštancie tak po zistení, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v spore, žalobu bez ďalšieho dokazovania vo veci samej zamietol. Súd prvej inštancie navyše zistil, že Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) ako žalobca a poskytovateľ NFP, v zastúpení žalobcom dňa 22.05.2014 podalo žalobu, ktorou si voči žalovanému z identických dôvodov uplatňovalo nároky zo zmluvy o poskytnutí NFP po odstúpení od zmluvy v sume 77.900 eur. Okresný súd Bratislava V rozsudkom pre zmeškanie zo dňa 17.04.2018 rozhodol v konaní 23Cb/169/2014 tak, že žalovaného zaviazal povinnosťou zaplatiť MPSVR SR sumu 77.900 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 11.05.2013 do zaplatenia. Žalobca, ktorý v konaní vystupoval ako zástupca riadiaceho orgánu,

bol zastúpený tým istým právnym zástupcom, ako v prejednávanej veci. Žalobu MPSVR SR ako žalobca podávalo po tom, ako Špecializovaný trestný súd v trestnom konaní schválil dňa 20.03.2014 Dohodu o vine a treste žalovaného. Prvostupňový súd v prejednávanej veci rozhodol uznesením až 02.07.2014, voči ktorému žalobca podal odvolanie, teda o jednom a tom istom nároku uplatnenom žalobcom a uplatnenom MPSVR SR, zastúpenom žalobcom a na základe plnej moci advokátom, boli vedené na súde prvej inštancie dve súdne konania sp. zn. 39C/81/2013 a sp. zn. 23Cb/169/2014. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) tak, že plne úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania, pričom o výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) CSP, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že odvolací súd žalobe vyhovie alternatívne žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca namietal, že v konaní riadne preukázal existenciu svojej aktívnej vecnej legitímácie, čo potvrdilo aj MPSVR SR ako zriaďovateľ žalobcu, že je oprávnený vo vlastnom mene uplatňovať nároky zo zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré uzavrelo MPSVR SR, s čím sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal a nevysporiadal. Medzi žalobcom a MPSVR SR existoval a existuje právny vzťah podobný komisionárskej zmluve (§ 577 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“). V súčinnosti s MPSVR SR a v zmysle ich vzájomnej dohody v súvislosti s poskytovaním NFP vykonával značnú časť úkonov vo vlastnom mene a časť úkonov aj v mene MPSVR SR. Žalovaný počas realizácie projektu až do pojednávania dňa 20.04.2018 túto skutočnosť nijako nerozporoval, konal výlučne so žalobcom vystupujúcim vo vlastnom mene. Obsahom právneho vzťahu medzi žalobcom ako komisionárom a MPSVR SR ako komitentom bolo aj oprávnenie uplatňovať nároky MPSVR SR súdnou cestou podaním žaloby vo vlastnom mene, rovnako ako v jeho vlastnom mene bola vykonávaná prevažná väčšina úkonov pri poskytovaní NFP. Žalobca je rozpočtovou organizáciou MPSVR SR, a teda náplň jeho úloh určuje MPSVR SR, ktoré ho poverilo okrem iného uplatnením pohľadávky zo Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku uzatvorenej dňa 06.08.2010 č. 199/2010-IZ-4.0/V“, kód F. XXXXXXXXXXXX na realizáciu projektu „Nový prístup k tvorbe pracovných miest v meste Krompachy“ (ďalej len „Zmluva o NFP“). Ak by žalobca nemohol konať vo vlastnom mene, tak by bolo nelogické zriaďovať ho ako rozpočtovú organizáciu, ale MPSVR SR by si v rámci svojej štruktúry zriadilo samostatnú sekciu. Zároveň by stratila opodstatnenie inštitúcia sprostredkovateľského orgánu v rámci zákona č. 528/2008 Z.z.. Aj na základe uvedeného splnomocnenie v zákone č. 528/2008 Z.z. nie je totožné ako splnomocnenie podľa Občianskeho zákonníka, preto žalobcovi nie je zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie cituje ust. Občianskeho zákonníka. V zmysle zákona č. 528/2008 Z.z. došlo k delegovaniu (preneseniu) úloh (kompetencií) MPSVR SR na žalobcu, teda bol a je oprávnený vo vlastnom mene vystupovať a konať voči žalovanému v rozsahu delegovaných (prenesených) úloh (kompetencií). Žalobca poukázal na dôvodovú správu k ust. § 8 zákona č. 528/2008 Z.z., podľa ktorej: „Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom je v zmysle právnej úpravy povinný plniť úlohy, ktoré na neho delegoval riadiaci orgán v splnomocnení. Preto všetky práva a povinnosti riadiaceho orgánu sa vzťahujú aj na sprostredkovateľský orgán, ak sú tieto práva a povinnosti obsiahnuté v splnomocnení riadiaceho orgánu.“ Z dôvodovej správy tak podľa žalobcu vyplýva vecné odôvodnenie a účel predmetnej normy a poukázal na prednosť výkladu zákona s poukazom na jeho zmysel a účel pred gramatickým výkladom (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“ alebo „ústavný súd“) č.k. IV. ÚS 71/2013-36 z 23.05.2013). Poukázal na to, že rozsah úloh, ktoré vykonáva žalobca, je uvedený okrem iného aj v Splnomocnení sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu zo dňa 22.02.2012 (ďalej len „Splnomocnenie z r. 2012“) a zo dňa 01.04.2014 (ďalej len „Splnomocnenie z r. 2014“). V bode 4.3.13. ods. 2 písm. d) Splnomocnenia z r. 2012 resp. bodu 4.3.14 ods. 2 písm. d) Splnomocnenia z r. 2014 je uvedené, že žalobca je oprávnený iniciovať získanie exekučného titulu (t.j. žalobou na súde), v Splnomocnení z r. 2014 je uvedené oprávnenie žalobcu uplatňovať nároky zo zmlúv o poskytnutí NFP. Súd prvej inštancie pri výklade slova „iniciovať“ ignoruje vôľu MPSVR SR ako riadiaceho orgánu, ktorý delegoval úlohy na žalobcu, svojvoľne si určil jeho výklad, pričom žalobca vykonával namiesto MPSVR SR úkony voči žalovanému zo Zmluvy o NFP ako súkromnoprávneho vzťahu uzatvoreného podľa ust. § 269 ods.

2 Obchodného zákonníka. Napadnutý rozsudok neposkytuje odpovede na základné právne otázky a tvrdenia žalobcu. Z bodu 5.2 Splnomocnenia z r. 2012 a Splnomocnenia z r. 2014 vyplýva, že MPSVR SR dalo žalobcovi pokyn na podanie žaloby a žalobca postupoval v zmysle pokynu MPSVR SR, s čím sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Pri uplatňovaní nároku koná na ten istý účet, ako by konalo aj MPSVR SR, nakoľko sa jedná o vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu a rozpočtu Európskej únie. Žalobca vyvodil oprávnenie konať vo vlastnom mene okrem iného aj z pokynu MPSVR SR ako svojho zriaďovateľa, z účelu a výkladu zákona č. 528/2008 Z.z. a aj zo vzťahu so žalovaným. V odvolaní žalobca ďalej uviedol, že Zmluva o NFP bola uzavretá na základe Splnomocnenia o delegovaní právomoci riadiaceho orgánu zo dňa 02.11.2007 (ďalej len „Splnomocnenie z r. 2007“), t.j. v čase, keď nebol účinný zákon č. 528/2008 Z.z., ktoré bolo uzatvorené podľa čl. 59 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1260/99 (ďalej len „Nariadenie č. 1083/2006“), žalobca teda bol oprávnený vykonávať úlohy, ktoré boli na neho delegované v zmysle Nariadenia č. 1083/2006. Žalobca v odvolaní zdôraznil, že môže ale nemusí vykonávať práva a povinnosti MPSVR SR ako riadiaceho orgánu, rozsah práv určuje MPSVR SR ako jeho zriaďovateľ a tento rozsah môže meniť, disponuje všetkými právami a povinnosťami zo zmluvy, pričom ich môže preniesť aj na žalobcu, ktorý nemusí vykonávať všetky úlohy zo Zmluvy o NFP, ale len určité činnosti, čo vyplýva aj zo zákona č. 528/2008 Z.z., s čím sa súd prvej inštancie nezaoberal a nevysporiadal. Žalobca nerozporoval, že zmluvnou stranou Zmluvy o NFP je MPSVR SR, ale je toho názoru, že je oprávnený uplatňovať vo vlastnom mene nároky zo Zmluvy o NFP v tomto konaní. Žalobca poukázal na podľa neho obdobný režim ako medzi správcom bytového domu a vlastníkmi bytov s poukazom na ust. § 8b zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení účinnom do 31.12.2015. Žalobca poukázal aj dôvodovú správu k ust. 8 ods. 2 zákona č. 528/2008 Z.z., podľa ktorej: „V nadväznosti na ustanovenie § 8 ods. 2 sa reaguje na možnosť voľby zástupcu v civilnom sporovom konaní, ktorým môže byť aj právnická osoba podľa § 89 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Ustanovenie reaguje na implementačnú prax, kedy sprostredkovateľský orgán rieši aj vysporiadanie finančných vzťahov a v rámci neho uplatňuje pohľadávku z príspevku v civilnom sporovom konaní. Úpravou sa vytvára zákonný rámec pre aktívnu legitímáciu sprostredkovateľského orgánu v takomto konaní, vrátane možnosti stanoviť si vlastného zástupcu, najmä advokáta, a to splnením podmienok podľa § 89 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.“ Konštatovanie súdu prvej inštancie, že sa vedú dve konania o tom istom nároku s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 23Cb/169/2014 považuje za nesprávne, nakoľko sa jedná o nároky zo zmluvy o poskytnutí NFP č. L. zo dňa 30.06.2010, názov projektu „Efektívna komunikácia - uľahčenie prístupu k informáciám“, teda sa jedná o inú zmluvu a iný nárok. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobca poukázal na svoju argumentáciu vo vyjadrení zo dňa 25.04.2018, ktorou sa súd prvej inštancie nezaoberal a neoboznámil, a preto považuje napadnutý rozsudok za predčasný. V závere žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR (napr. na právoplatný rozsudok Okresného súdu Galanta, č.k. 23Cb/25/2014-310 zo dňa 22.09.2015, právoplatné uznesenie Krajského súdu v Trnave, č.k. 31Cob/74/2016-454 zo dňa 31.10.2017, právoplatný rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 23Cb/144/2012-375 zo dňa 28.10.2013, právoplatný rozsudok Krajského súdu Košice, č.k. 2Cob/70/2015-436 zo dňa 24.09.2015, právoplatný rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k. 27Cb/90/2014-88 zo dňa 08.10.2014, právoplatný rozsudok Okresného súdu Galanta, č.k. 5Cb/15/2013-599 zo dňa 19.12.2016), kde v obdobných veciach ako je vec rozhodovaná v tunajšom konaní, príslušné súdy konali s ním ako so žalobcom aktívne legitimovaným. Žalobca považuje rozsudok za arbitrárny, keď odignoroval tvrdenia žalobcu, napadnutý rozsudok nie je v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, odôvodnenie rozsudku je nepresvedčivé a poukázal na rozhodovaciu prax ÚS SR sp. zn. III. ÚS 36/2020, I. ÚS 242/2007, I. ÚS 33/2012, s ohľadom na ktoré napadnutý rozsudok nespĺňa stanovené ústavné požiadavky a je svojvoľný, rovnako považuje za neprijateľné, aby sa súd prvej inštancie nesnažil prejednať meritum veci, ale hľadal procesné dôvody na zamietnutie žaloby bez jej prejednania. Súd prvej inštancie nebral do úvahy účel, dôvodnosť, vôľu ani dohodu žalobcu s MPSVR SR, ale účelový výklad pre zamietnutie žaloby.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu na výzvu súdu prvej inštancie nevyjadril.

5. Podaním doručeným odvolaciu súdu dňa 10.01.2019 žalobca predložil zhrnutie skutkového a právneho stavu veci, v ktorom uviedol, že žalovaný počas celého konania nespochybnil existenciu, dôvodnosť, titul ani výšku nároku, ktorá je predmetom žaloby, preukázal, že žalovaný zneužil prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu a rozpočtu EÚ na fiktívne plnenia, čím sa neoprávnene obohatil a

viacnásobne porušil zmluvné povinnosti dojednané so žalobcom a tým poškodil oba verejnoprávne rozpočty; podstatou sporu je právo na vrátenie plnenia do štátneho rozpočtu SR a EÚ pre flagrantly porušenie zmluvných dojednaní žalovaným, pričom žalobca preukázal, že žalovaný zmluvu podstatne porušil, že žalobca je subjektom zapojeným do implementácie fondov EÚ v rozsahu nariadení EÚ, zákonov SR ako v medziach zákonov vydanom splnomocnení pre žalobcu vydaného riadiacim orgánom žalobcu - MPSVR SR. Nepriznanie nároku žalobcovi by podľa neho predstavovalo denegatio iustitiae a ohrozilo by právnu istotu pri implementovaní štrukturálnych fondov EÚ v SR. K aktívnej legitímácii žalobca zopakoval, že je oprávnený vo vlastnom mene uplatňovať nároky zo Zmluvy o NFP (zo dňa 06.08.2010), čo potvrdilo aj MPSVR SR ako zriaďovateľ žalobcu, a ak by zriaďovateľ žalobcu zrušil, všetky práva a povinnosti prejdú na MPSVR SR, pričom uvedené vyplýva aj zo Splnomocnení a zákona č. 528/2008 Z.z. Ohľadne argumentácie k aktívnej legitímácii poukázal žalobca na odvolanie a na vyjadrenie z 25.04.2018. K dôvodnosti nároku žalobcu uviedol, že odstúpenie od Zmluvy o NFP z 19.07.2012 je platné, bolo žalovanému doručené dňa 06.08.2012, kedy nadobudlo účinnosť. Žalovaný viacnásobne porušil Zmluvu o NFP (porušil záväzky vyplývajúce z časovej a vecnej realizácie aktivít projektu, neprijal opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou na mieste v zmysle správy v lehote stanovenej oprávnenými osobami, neposkytol informácie v súlade s podmienkami Zmluvy o NFP) a ktoréhokoľvek porušenie je samo osebe dôvodom na odstúpenie od Zmluvy o NFP. Žalovanému bola dňa 17.09.2010 poskytnutá čiastka 78.780 eur ako zálohová platba, ktorá mala byť žalovaným zúčtovaná na formulári žiadosti o platbu, čím mal žalovaný preukázať a dokladovať použitie finančných prostriedkov v súlade so Zmluvou o NFP; žalobca poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 06.03.2014. Žalovaný dňa 22.03.2011 podal žiadosť o zaúčtovanie platby na čiastku 78.110 eur a súčasťou žiadosti bola aj kontrola verejného obstarávania, pri ktorej bolo zistené závažné porušenie Zmluvy o NFP, preto nemohli byť výdavky vyplývajúce z verejného obstarávania pripustené na financovanie. Žalovaný nedoplnil žiadosť o platbu o požadované dokumenty, preto žalobca žiadosť o platbu dňa 23.09.2011 zamietol, žalobca tak mal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vo výške 78.110 eur na svoj zálohový účet, čo neurobil a tým podstatne porušil Zmluvu o NFP. Dňa 28.07.2011 bola u žalovaného vykonaná kontrola na mieste, predmetom ktorej bola kontrola skutočného dodania tovarov, vykonania prác alebo poskytnutia služieb deklarovaných vo faktúrach a iných relevantných dokladoch, ktoré boli predložené žalobcovi ako súčasť žiadosti o platbu a kontrola súladu projektu so Zmluvou o NFP, na základe ktorej kontroly bola vypracovaná Správa z kontroly na mieste zo dňa 11.08.2011, v zmysle ktorej bolo zistené najmä, že na mieste chýbal majetok, ktorý evidoval žalovaný ako nadobudnutý a ktorého preplácanie si nárokoval, nebolo preukázané vykonanie aktivity, pri ktorej mohol byť spotrebovaný piesok v množstve 250 t, ktorý žalovaný žiadal uhradiť, v skladovom priestore boli uložené v originálnom balení nové nástroje a náradia a vzhľadom na to, že termín projektových aktivít sa končil deň nasledujúci po vykonaní kontroly, nákup tohto materiálu bol z hľadiska účelu projektu nevhodný a neefektívny, výkon a zamestnávanie ľudí pre údržbu verejného priestranstva sa neuskutočnil. S poukazom na ust. čl. 16 bod 4.16 VZP k Zmluve o NFP, bod 5.32 Zmluvy o NFP a čl. 16 bod 4.19 VZP k Zmluve o NFP bol žalobca oprávnený overiť oprávnenosť výdavkov. Tvrdenia žalobcu preukazuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica č.k. BB-4T/3/2014 zo dňa 20.03.2014.

6. K podaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným odvolaciu súdu dňa 20.08.2019, v ktorom uviedol, že žalobca uvádza nepravdivé tvrdenia, pokiaľ uvádza, že žalovaný nespochybnil existenciu, dôvod ani výšku uplatneného nároku, keď žalovaný už v rámci odporu zo dňa 20.02.2013 namietol nedôvodnosť a neexistenciu nároku žalobcu. K tvrdeniu žalobcu, že preukázal, že žalovaný zneužil poskytnuté prostriedky na fiktívne plnenia, a že sa neoprávnene obohatil, žalovaný uviedol, že neexistuje súdne rozhodnutie, ktoré by potvrdzovalo takúto argumentáciu, tvrdenie je zavádzajúce a klamlivé. Žalobca postavil svoju argumentáciu v odvolaní na denegatio iustitiae s tým, že nepriznanie nároku by ohrozilo právnu istotu pri implementácii štrukturálnych fondov v SR, čo je však v plnom rozsahu neodôvodnené. V konaní sa jedná o uplatnenie súkromnoprávneho nároku a je irelevantné, že žalobca je subjekt zriadený štátnym orgánom napojený na štátny rozpočet, keď Občiansky zákonník stanovuje, že v súkromnoprávných vzťahoch vystupuje štát vrátane jeho organizácií ako právnická osoba a je preto potrebné klásť na žalobcu rovnaké nároky ako akýkoľvek subjekt súkromného práva v rámci súkromnoprávneho vzťahu. Žalobca podľa žalovaného nepreukázal, že by bol účastníkom Zmluvy o NFP, naopak žalovaný v konaní dokázal, že žalobca vystupoval len ako zástupca MPSVR SR, žalobca nepreukázal žiadnu právnu skutočnosť, na základe ktorej došlo v súlade s Občianskym zákonníkom a Obchodným zákonníkom k prevodu alebo prechodu nárokov vyplývajúcich zo Zmluvy o NFP z MPSVR SR na žalobcu, žalobca ani neoznačil žiadne ustanovenie Zmluvy o NFP, ktoré by preukazovalo, že môže uplatňovať nároky vo vlastnom mene a na vlastný účet. Na tom nič nemení

ani potvrdenie MPSVR SR zo dňa 25.04.2018, ktoré nie je spôsobilé preukázať prevod alebo prechod uplatňovaného nároku na žalobcu. Pokiaľ žalobca chcel byť v konaní úspešný, mal správne identifikovať strany sporu tak, aby zodpovedali uplatnenému hmotnoprávnemu nároku, čo neučil a zamietnutie je toho právnym dôsledkom. Poukázal na to, že obdobné projekty implementujú iné ministerstvá SR, žalovanému však nie je známy žiaden iný prípad, okrem MPSVR SR, kde by nároky zo zmlúv o NFP uplatňoval zástupca zmluvnej strany vo svojom mene a na iný účet. Otázka aktívnej/pasívnej legitimácie v spore je predbežnou otázkou, ktorá keď nie je splnená, je irelevantné a nehospodárne zo strany súdu sa zaoberať meritom vecí. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, žalovaný poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V je vedené konanie, v ktorom si MPSVR SR uplatňuje nárok z identickej Zmluvy o NFP, z identických právnych dôvodov a skutkových tvrdení voči konateľovi žalovaného (sp. zn. 24C/435/2014). Žalovaný žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Žalobca sa ďalej k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 26.11.2021 v ktorom zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a opakovane zdôraznil, že odmietnutie spravodlivosti (denegatio iustitiae) považujeme za neprijateľné a poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) zo dňa 14.04.2021, sp. zn. 9Cdo/7/2021. Žalobca doplnil, že ak by bol odvolací súd toho názoru, že žalobca nie je aktívne legitimovaný v konaní, poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 28.04.2014, sp. zn. 3Cdo/241/2012 ohľadne toho, že nesprávne označenie žalovaného pri uplatnení nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ktorý v takýchto prípadoch je len orgánom konajúcim v mene štátu, má za následok nezrozumiteľnosť žaloby vo forme neurčitého nepresného označenia žalovaného subjektu a v zmysle ust. § 43 ods. 1 OSP bolo povinnosťou súdu prvého stupňa uznesením vyzvať žalobcu na odstránenie tejto vady žaloby v určenej lehote a poučiť ho, ako treba vadu v označení žalovaného vykonať. Z uvedeného rozhodnutia NS SR podľa žalobcu vyplýva, že ak by aj súd bol toho názoru, že žalobca nie je správne označený v žalobe, tak by ho mal vyzvať na odstránenie tejto vady žaloby (§ 129 CSP), pričom obdobný názor je vyjadrený aj v uznesení Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.02.2017 sp. zn. 3Co/289/2015. Podľa judikatúry ÚS SR (nález II. ÚS 675/2016 zo dňa 12.01.2017), ústavný súd signalizoval, že nebude tolerovať prehnaný formalizmus v situácii, keď je žalobcom ako žalovaná strana označený len orgán oprávnený v mene štátu konať, avšak z obsahu podania vyplýva, že žaloba v skutočnosti smeruje proti štátu a uvedené platí aj naopak.

8. Žalovaný sa ďalej k vyjadreniu žalobcu nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP). Odvolací súd tak dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

10. Odvolací súd, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 CSP). K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme vysporiadania sa s odvolacími námietkami odvolateľa odvolací súd uvádza nasledovné.

11. Podľa ust. 7 zákona č. 528/2008 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o NFP, (1) Riadiaci orgán je ústredný orgán štátnej správy určený vládou na realizáciu operačného programu okrem riadiaceho orgánu ustanoveného osobitným predpisom.

- (2) Riadiaci orgán plní úlohy podľa osobitného predpisu.
- (3) Riadiaci orgán splnomocní vládou určený sprostredkovateľský orgán vykonávaním úloh.
- (4) Zodpovednosť riadiaceho orgánu za plnenie úloh vykonávaných sprostredkovateľským orgánom nie je ustanovením odseku 3 dotknutá.
- (5) Riadiaci orgán zriadi monitorovací výbor. Zloženie monitorovacieho výboru upraví štatút.
- (6) Riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.
- (7) Riadiaci orgán je pri plnení svojich úloh oprávnený požadovať od prijímateľa, partnera a iných osôb súčinnosť a tieto subjekty sú povinné požadovanú súčinnosť poskytnúť.

12. Podľa ust. 8 zákona č. 528/2008 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o NFP,

- (1) Sprostredkovateľský orgán je ministerstvo, ostatný ústredný orgán štátnej správy, samosprávny kraj alebo iná právnická osoba, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na plnenie úloh riadiaceho orgánu určených v splnomocnení riadiaceho orgánu.
- (2) Sprostredkovateľský orgán plní úlohy v súlade so splnomocnením. Sprostredkovateľský orgán zodpovedá riadiacemu orgánu za plnenie týchto úloh.
- (3) Na sprostredkovateľský orgán sa vzťahujú práva a povinnosti riadiaceho orgánu ustanovené týmto zákonom v rozsahu určenom v splnomocnení.

13. Podľa ust. 7 zákona č. 528/2008 Z.z. v platnom znení,

- (1) Riadiaci orgán je ústredný orgán štátnej správy určený vládou na realizáciu operačného programu okrem riadiaceho orgánu ustanoveného osobitným predpisom.
- (2) Riadiaci orgán plní úlohy podľa osobitného predpisu.
- (3) Riadiaci orgán splnomocní vládou určený sprostredkovateľský orgán vykonávaním úloh.
- (4) Zodpovednosť riadiaceho orgánu za plnenie úloh vykonávaných sprostredkovateľským orgánom nie je ustanovením odseku 3 dotknutá.
- (5) Riadiaci orgán zriadi monitorovací výbor. Zloženie monitorovacieho výboru upraví štatút.
- (6) Riadiaci orgán je oprávnený pozastaviť, zamietnuť alebo upraviť výšku platby pre projekt alebo jeho časť, ak zistí nedostatky v postupe prijímateľa a partnera pri realizácii pomoci a podpory.
- (7) Riadiaci orgán je pri plnení svojich úloh oprávnený požadovať od prijímateľa, partnera a osôb, ktoré majú k prijímateľovi alebo partnerovi vzťah dodávateľa výkonov, tovarov, prác alebo služieb súčinnosť a tieto subjekty sú povinné požadovanú súčinnosť poskytnúť.

14. Podľa ust. 8 zákona č. 528/2008 Z.z. v platnom znení,

- (1) Sprostredkovateľský orgán je ministerstvo, ostatný ústredný orgán štátnej správy, samosprávny kraj alebo iná právnická osoba, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na plnenie úloh riadiaceho orgánu určených v splnomocnení riadiaceho orgánu.
- (2) Sprostredkovateľský orgán plní úlohy v súlade so splnomocnením. Sprostredkovateľský orgán zodpovedá riadiacemu orgánu za plnenie týchto úloh.
- (3) Na sprostredkovateľský orgán sa vzťahujú práva a povinnosti riadiaceho orgánu ustanovené týmto zákonom v rozsahu určenom v splnomocnení.
- (4) Ak je v splnomocnení podľa odseku 2 dohodnuté, že sprostredkovateľský orgán je oprávnený zastupovať riadiaci orgán v konaní podľa osobitného predpisu, 32b) sprostredkovateľský orgán je oprávnený vykonávať úkony zastupovania sám, alebo sa dať zastúpiť zástupcom.
- (5) Ak v súvislosti s plnením úloh sprostredkovateľským orgánom podľa odseku 2 nastanú skutočnosti, pre ktoré je potrebné vydať rozhodnutie podľa § 27a, sprostredkovateľský orgán je správnym orgánom podľa § 27a ods. 7.

poznámka 32b) - § 89 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

15. Podľa ust. § 22 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

16. Podľa ust. § 23 Občianskeho zákonníka, zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve.

17. Podľa ust. § 24 Občianskeho zákonníka, zástupca musí konať osobne; ďalšieho zástupcu si môže ustanoviť, len ak je to právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Aj z právnych úkonov ďalšieho zástupcu vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

18. Podľa ust. § 31 Občianskeho zákonníka,

(1) Pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocnenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

(2) Pri plnomocnenstve udelenom právnickej osobe vzniká právo konať za splnomocniteľa štatutárnemu orgánu tejto osoby alebo osobe, ktorej tento orgán udelí plnomocnenstvo.

(3) Plnomocnenstvo možno udeliť aj niekoľkým splnomocnencom spoločne. Ak v plnomocnenstve udelenom niekoľkým splnomocnencom nie je určené inak, musia konať všetci spoločne.

(4) Ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocnenstvo udeliť písomne. Písomne sa musí plnomocnenstvo udeliť aj vtedy, ak sa netýka len určitého právneho úkonu.

19. Podľa ust. § 32 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka,

(1) Ak z právneho úkonu nevyplýva, že niekto koná za niekoho iného, platí, že koná vo vlastnom mene.

(2) Ak splnomocnenec koná v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, vzniknú tým práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi. Pokyny dané splnomocnencovi, ktoré nevyplývajú z plnomocnenstva, nemajú vplyv na právne účinky konania, ibaže by boli známe osobám, voči ktorým splnomocnenec konal.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutím č.k. 4Co/709/2014-198 zo dňa 30.11.2017 (v poradí prvým, č.l. 498) tunajší súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 39C/81/2013-392 zo dňa 02.07.2014 zrušil a vrátil na nové konanie z dôvodu, že okamihom uzavretia Zmluvy o NFP, ktorá má charakter relatívneho obchodu a svojou povahou spadá do oblasti súkromného práva, nadobudol vzťah medzi účastníkmi zmluvy súkromnoprávny charakter, preto je možné prípadné nároky z neho uplatňovať na všeobecnom súde a je daná právomoc súdu prvej inštancie vec prejednať a rozhodnúť podľa ust. § 7 ods. 1 OSP účinného v čase podania žaloby na súd. Odvolací súd uložil súdu prvého inštancie o.i. v ďalšom konaní preskúmať ex offio vecnú legitimitáciu sporových strán, a ak sa zistí, že je daná, posúdiť platnosť odstúpenia od zmluvy žalobcom, vyvodiť právne závery a vo veci rozhodnúť.

21. Z obsahu spisu rovnako vyplýva, že predmetom sporu je žalobcom uplatnený nárok z ukončenia Zmluvy o NFP uzavretej podľa Obchodného zákonníka z dôvodu odstúpenia od Zmluvy o NFP 19.07.2012 (doručeného žalovanému dňa 06.08.2012) podľa článku 9 bodu 2.2 VZP Zmluvy o NFP, pre porušenie článku 2.4 a 3.3 Zmluvy o NFP a bodu 2.4 písm. d) VZP Zmluvy o NFP, a to nárok na vrátenie plnenia zo zrušenej Zmluvy o NFP uzavretej medzi MPSVR SR ako poskytovateľom a žalovaným ako prijímateľom dňa 06.08.2010 podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ust. § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z.z. a v zmysle ust. § 20 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, po odstúpení od zmluvy žalobcom dňa 19.07.2012.

22. V konaní bolo nesporné a vyplýva z obsahu spisu, že Zmluvu o poskytnutí NFP uzatváralo ako poskytovateľ príspevku MPSVR SR v zastúpení Fondom sociálneho rozvoja, t.j. žalobcom na základe Splnomocnenia z r. 2007 (zo dňa 02.11.2007). Zo Zmluvy o NFP je jednoznačne preukázané, že poskytovateľom NFP bolo MPSVR SR a príjemcom žalovaný, žalobca bol sprostredkovateľským orgánom pri riadiacom orgáne, ktorý konal v mene riadiaceho orgánu na základe udeleného Splnomocnenia z r. 2007, na základe právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie, pri uzatváraní zmluvy v mene riadiaceho orgánu.

23. Súd prvej inštancie správne ustálil, že MPSVR SR (ako zriaďovateľ) zriadil podľa zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy „rozpočtovú organizáciu Fond sociálneho rozvoja“. Dodatkom č. 3 MPSVR SR doplnil úplné znenie zriaďovacej listiny Fondu sociálneho rozvoja z 15.02.2007 v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2, ktorým došlo k zmene názvu Fond sociálneho rozvoja (FSR) na Implementačná agentúra pre Operačný program zamestnanosť a sociálna inklúzia (IA ZaSI). Podľa Dodatku č. 3 bola IA ZaSI zriadená na plnenie úloh v oblastiach - v súlade so Splnomocnením sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu (čl. 1 bod 1). Podľa čl. 2 (Pôsobnosť agentúry) bod 1 písm. d) a l) je predmetom činnosti agentúry uzatváranie zmluvných vzťahov s prijímateľmi v mene Riadiaceho orgánu a výkon činností v ďalších oblastiach,

ktoré upravuje Splnomocnenie sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu. Dodatkom č. 4 zo dňa 09.03.2015 (č.l. 506) k zriaďovacej listine Fondu sociálneho rozvoja došlo s účinnosťou od 01.04.2015 k zmene názvu na Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, v skratke IA MPSVR SR (t.j. žalobca).

24. K námietke odvolateľa ohľadne nepresvedčivosti a arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia a denegatio iustitiae uvádza odvolací súd, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument strany nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou v spore, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami sporu, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález ÚS SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok NS SR zo dňa 17.06.2009, sp. zn. 5 M Cdo/8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

25. V danom spore bola podstatnou otázkou skúmanie aktívnej legitímácie v žalobe označeného žalobcu, ktorej nedostatok vyvodil súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ako dôvod pre zamietnutie žaloby bez jej vecného prejednania. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody žalobcu a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku správnosť postupu a rozsudku súdu prvej inštancie a jeho záverov o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

26. Prvoradým predpokladom vyhovenia žalobe je preukázanie vecnej aktívnej i pasívnej legitímácie v spore. Súd sa preto primárne, bez vecného prejednania sporu, zaoberal otázkou, či žalovaný označený v žalobe je pasívne legitimovaným subjektom, teda nositeľom hmotného práva, od ktorého žalobkyňa odvodzuje uplatnený nárok na zaplatenie odmeny podľa Dohody. Pasívnu vecnú legitímáciu v spore namietal aj samotný žalovaný.

27. V súvislosti s posudzovaním námietky žalovaného ohľadne nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore súd uvádza, že vo všeobecnosti je treba vecnou legitímáciou rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého fyzická či právnická osoba je subjektom práva alebo povinností, ktoré sú predmetom konania. Pokiaľ ide o dvojstranné právne pomery, v ktorých účastníci stoja svojimi návrhmi proti sebe, jedná sa buď o vecnú legitímáciu aktívnu (na strane žalobcu) alebo o vecnú legitímáciu pasívnu (na strane žalovaného). Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca domnieva, že strany sú účastníkmi určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba o to, či nimi skutočne sú, alebo nie sú.

28. Bez vyriešenia otázky vecnej legitímácie strán sporu nemôže súd vo veci rozhodnúť, pretože skúmanie vecnej legitímácie strany sporu je procesnou povinnosťou každého vo veci konajúceho súdu. Preskúmanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, túto súd skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, a zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Postup konajúceho súdu, ktorý opomenie vyriešenie kardinálnej otázky, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, protirečí obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl.

46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 407/2016-37).

29. Z obsahu spisu vyplýva, že svoju aktívnu vecnú legitímáciu žalobca odvodzoval

(i) z existencie právneho vzťahu medzi žalobcom a MPSVR SR podobného komisionárskej zmluve (§ 577 a nasl. Obchodného zákonníka), kde v zmysle dohody s MPSVR SR v súvislosti s poskytovaním NFP vykonával žalobca značnú časť úkonov vo vlastnom mene a časť úkonov v mene MPSVR SR a obsahom právneho vzťahu medzi žalobcom ako komisionárom a MPSVR SR ako komitentom bolo aj oprávnenie uplatňovať nároky súdnou cestou vo vlastnom mene na základe poverenia MPSVR SR uplatnením pohľadávky zo Zmluvy o NFP. Žalobca argumentoval aj tým, že splnomocnenie v zákone č. 528/2008 Z.z. nie je totožné splnomocneniu podľa Občianskeho zákonníka;

(ii) tým, že v zmysle zákona č. 528/2008 Z.z. došlo k delegovaniu (preneseniu) úloh (kompetencií) MPSVR SR na žalobcu, teda bol a je oprávnený vo vlastnom mene vystupovať a konať voči žalovanému v rozsahu delegovaných (prenesených) úloh (kompetencií) aj s poukazom na dôvodovú správu k ust. § 8 zákona č. 528/2008 Z.z.;

(iii) z rozsahu úloh uvedených v Splnomocnení z r. 2012 a Splnomocnení z r. 2014, z ktorých vyplýva, že MPSVR SR dalo žalobcovi pokyn na podanie žaloby a žalobca postupoval v zmysle pokynu MPSVR SR na ten istý účet, ako by konalo aj MPSVR SR;

(iv) z pokynu MPSVR SR ako svojho zriaďovateľa, z účelu a výkladu zákona č. 528/2008 Z.z. ako aj zo vzťahu so žalovaným. V odvolaní žalobca ďalej uviedol, že Zmluva o NFP bola uzavretá na základe Splnomocnenia z r. 2007 podľa čl. 59 ods. 2 Nariadenia č. 1083/2006 a žalobca bol oprávnený vykonávať úlohy, ktoré boli na neho delegované;

(v) s poukazom na dôvodovú správu k ust. 8 ods. 2 zákona č. 528/2008 Z.z.;

(vi) od potvrdenia MPSVR SR ako zriaďovateľa žalobcu zo dňa 23.04.2018, že žalobca je oprávnený vo vlastnom mene uplatňovať nároky zo zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré uzavrelo MPSVR SR;

30. Na pojednávaní konanom dňa 20.04.2018 žalovaný nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu namietal s poukazom na rozhodnutie tunajšieho súdu č.k. 4Co/83/2015-449 zo dňa 14.12.2017, a to najmä na jeho ods. 27.

31. Vychádzajúc z označenia zmluvných strán Zmluvy o NFP je podľa odvolacieho súdu bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že jej zmluvnými stranami sú MPSVR SR a žalovaný, pričom v mene MPSVR SR ako zástupca Zmluvu o NFP uzatvoril žalobca, a to s odkazom na Splnomocnenie z r. 2007 (Splnomocnenie o delegovaní právomoci riadiaceho orgánu zo dňa 02.11.2007). Žalobca tak pri uzatváraní Zmluvy o NFP vystupoval ako priamy zástupca MPSVR SR na základe takto mu udeleného splnomocnenia (t.j. ako zástupca uskutočňuje vlastný prejav vôle (právny úkon) v mene zastúpeného a na jeho účet, teda práva a povinnosti - ak koná zástupca v medziach oprávnenia - vznikajú priamo zastúpenému).

32. Ak koná splnomocnenec na základe plnej moci právne úkony za splnomocniteľa v jeho mene (priame zastúpenie), musí byť už zo zmluvy zrejmé, že ju uzavrel za účastníka jeho zástupca. V opačnom prípade, ak by táto okolnosť nebola zrejmá, platí, že splnomocnenec konal vo vlastnom mene. V prípade, že ide o písomný právny úkon, musela by táto skutočnosť vyplývať z tohto písomného právneho úkonu. Nestačí, že táto okolnosť je prípadne daná inými skutočnosťami, pokiaľ nie sú vyjadrené v tomto písomnom právnom úkone (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/16/2019 zo dňa 29.01.2020). Otázku, či zo zmluvy je zrejmé, že bola uzavretá v mene zmluvnej strany jej zástupcom, je potrebné zodpovedať za použitia výkladových pravidiel právnych úkonov. Právne úkony vyjadrené slovami (ktorým je aj Zmluva o NFP) treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale aj podľa vôle toho, kto právny úkon uskutočnil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Pri výklade právneho úkonu možno vôľu toho, kto úkon uskutočnil, posudzovať aj s prihliadnutím na následné správanie sa zmluvných strán.

33. Vychádzajúc z uvedených teoretických východísk, zo záverov uvedených vyššie a z platnej právnej úpravy na vec sa vzťahujúcej v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP, konkrétne z Nariadenia č. 1083/2006 v spojení so zákonom č. 528/2008 Z.z. (§ 7 ods. 3, 4 a § 8 ods. 2 a 3), je možné vyvodiť, že žalobca ako sprostredkovateľský orgán určený vládou SR vykonával úlohy MPSVR SR ako riadiaceho orgánu v rozsahu a v súlade so Splnomocnením z r. 2007. Zo znenia predmetného splnomocnenia, z ktorého vychádzali zmluvné strany Zmluvy o NFP, vyplýva okrem iného poverenie žalobcu ako sprostredkovateľského orgánu uzatvárať zmluvy o poskytnutí NFP, od zmlúv o NFP

odstúpiť na základe predchádzajúceho vyjadrenia riadiaceho orgánu, ktoré právomoci boli na základe predmetného splnomocnenia delegované z riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán. Zo Splnomocnenia z r. 2007, vychádzajúc z jeho obsahovej formulácie nie je možné vyvodiť, že žalobca ako sprostredkovateľský orgán bol oprávnený konať vo vlastnom mene, i keď na účet MPSVR SR ako riadiaceho orgánu, s následnou povinnosťou previesť nadobudnuté práva, resp. povinnosti podľa tejto dohody na zastúpeného. Vôľu zastúpeného, aby jeho zástupca konal v mene zastúpeného, t.j. priame zastúpenie, vyplýva i zo samotného označenia zmluvných strán v Zmluve o NFP. Ani zo slovného spojenia „delegovanie právomoci“ nie je možné bez ďalšieho vyvodiť, že má ísť o nepriame zastúpenie, pretože slovným významom tohto spojenia je „poveriť niekoho zastupovaním vo veci, na ktorú má oprávnenie zastúpený“ (vychádzajúc z jazykového významu slova delegovať a právomoc). Či pôjde o zastúpenie priame, resp. nepriame musí vyplývať zo samotného obsahu daného splnomocnenia a zo Splnomocnenia z r. 2007 oprávnenie žalobcu ako sprostredkovateľského orgánu uplatňovať a vymáhať pohľadávky vôbec nevyplýva.

34. Nariadenie č. 1083/2006, na ktoré vo vzťahu k aktívnej legitímácii odkazuje žalobca, nedefinuje vzťah riadiaceho a sprostredkovateľského orgánu ako vzťah založený na nepriamom zastúpení, čl. 2 bod 6 Nariadenia č. 1083/2006 vymedzuje pojem „sprostredkovateľský orgán“ ako každý verejný alebo súkromný subjekt alebo verejná alebo súkromná služba, ktorá koná pod vedením riadiaceho alebo certifikačného orgánu alebo ktorá vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k prijímateľom vykonávajúcim operácie. Ani z čl. 59 Nariadenia č. 1083/2006, na ktorý sa žalobca odvolával, nevyplýva oprávnenie sprostredkovateľského orgánu konať za riadiaci orgán vo svojom vlastnom mene, podľa bodu citovaného článku členský štát môže určiť jeden alebo viac sprostredkovateľských orgánov na plnenie niektorých alebo všetkých úloh riadiaceho alebo certifikačného orgánu, ktoré spadajú do zodpovednosti tohto orgánu.

35. Zhodne so súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že ani zo Splnomocnenia z r. 2012 (bod 4.3.13. ods. 2 písm. d) Splnomocnenia z r. 2012) ani zo Splnomocnenia z r. 2014 (bod 4.3.14 ods. 2 písm. d) Splnomocnenia z r. 2012), ktoré rozšírili výkon úloh žalobcu i na uplatňovanie všetkých, aj súdnych krokov smerujúcich k finančnému vysporiadaniu, okrem oblasti nezrovnalostí atď., z formulácie rozsahu splnomocnenia (a dohody medzi MPSVR SR a žalobcom) nie je možné vyvodiť zmenu formy zastúpenia na nepriame zastúpenie. I keď žalobca disponoval oprávnením na základe predmetných splnomocnení aj na uplatnenie pohľadávok na súde, toto oprávnenie však naďalej bolo v mene MPSVR SR ako riadiaceho orgánu a na jeho účet.

36. Obrane žalobcu, ktorou namieta, že medzi žalobcom a MPSVR SR ide o vzťah podobný komisionárskej zmluve (§ 577 a nasl. Obchodného zákonníka) nemožno priznať úspech, a to s poukazom na vyššie spomínané splnomocnenia, z obsahu a rozsahu ktorých tento režim konania žalovaného (vo vlastnom mene ako zástupcu MPSVR SR) nevyplýva, pričom predmetom splnomocnenia nebolo ani obstaranie obchodnej záležitosti. Súd prvej inštancie pritom správne vychádzal v danom prípade z inštitútu občiansko-právneho zastúpenia (§ 22 a nasl. Občianskeho zákonníka) v Obchodnom zákonníku osobitne neupraveného, a to v kontexte so špeciálnou normou, konkrétne ust. § 7 ods. 3 a 4 a § 8 ods. 2 a 3 zákona č. 528/2008 Z.z. a pred jeho účinnosťou zo samotného Nariadenia č. 1083/2006, ktorá predpokladá práve existenciu splnomocnenia udeleného zo strany MPSVR SR, ktorým poverí žalobcu zastupovaním vo vymedzených veciach, na ktoré má MPSVR SR ako zastúpený oprávnenie (t.j. ide o priame zastúpenie).

37. Ani z dôvodovej správy k ust. § 8 zákona č. 528/2008 Z.z., na ktoré poukazoval žalobca, nemožno vyvodiť oprávnenie žalobcu konať za MPSVR SR vlastným menom ako jeho zástupca (a nie v mene zastúpeného), a to aj s poukazom na vyššie uvedený význam slova „delegovať“ a žalobcom citované znenie dôvodovej správy: „... Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom je v zmysle právnej úpravy povinný plniť úlohy, ktoré na neho delegoval riadiaci orgán v splnomocnení. Preto všetky práva a povinnosti riadiaceho orgánu sa vzťahujú aj na sprostredkovateľský orgán, ak sú tieto práva a povinnosti obsiahnuté v splnomocnení riadiaceho orgánu“.

38. Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť ani žalobcom predložené Potvrdenie vystavené MPSVR SR z 23.04.2018, že žalobca je oprávnený vo vlastnom mene uplatňovať nároky zo Zmluvy o NFP, a to s prihliadnutím na ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď takto dodatočne interpretovaná vôľa MPSVR SR je v rozpore s výslovným jazykovým prejavom ním predtým vydaných splnomocnení ako aj

Nariadenia č. 1083/2006. Napokon sám žalobca v odvolaní pripustil, že v súčinnosti s MPSVR SR a v zmysle ich vzájomnej dohody v súvislosti s poskytovaním NFP vykonával časť úkonov aj v mene MPSVR SR, preto ani na základe ním predložených listinných dokladov nie je možné s určitosťou vyvodiť jeho oprávnenie konať vo vlastnom mene ako zástupca pri uplatnení predmetného sporného nároku MPSVR SR voči žalovanému.

39. V danom prípade pohľadávka, ktorá je predmetom sporu vznikla zo zmluvného vzťahu poskytovateľa MPSVR SR zastúpeného žalobcom na základe Splnomocnenia z r. 2007, neskôr nahradeného Splnomocnením z r. 2012 a následne Splnomocnením z r. 2014, teda splnomocnením sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom na plnenie úloh riadiaceho orgánu, z ktorého splnomocnenia udeleného na základe požiadavky zákonodarcu podľa ust. § 7 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z.z., ani zo samotného zákona a ani zo samotnej Zmluvy o NFP nemožno vyvodiť oprávnenie žalobcu konať za ním zastúpené MPSVR SR vo svojom vlastnom mene, ale len v mene zastúpeného MPSVR SR a na jeho účet tak, ako to správne uzavrel súd prvej inštancie.

40. Pokiaľ žalobca v jednom z posledných podaní argumentuje uznesením NS SR zo dňa 28.04.2014, sp. zn. 3Cdo/241/2012 ohľadne toho, že nesprávne označenie žalobcu (pri uplatnení nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb.), ktorý je len orgánom konajúcim v mene štátu, má za následok vady žaloby, na odstránenie ktorých je povinný súd vyzvať žalobcu, táto argumentácia nie je relevantná v prejednávanej veci. Žalobcom citované rozhodnutie sa týka postavenia štátu ako spôsobilého účastníka konania (a posúdenia toho, kto koná za štát v súlade s ust. § 73 a § 135 CSP), ktoré postavenie nemožno zamieňať s jeho rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú subjektivitu a vystupujú v právnych vzťahoch vo svojom mene (ZSP č. 4/2006), a ani ich (zmluvného zastupovania).

41. Žalobca v konaní v žalobe označil seba ako žalobcu a podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybné, že žalobcom označený subjekt (Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (skrátенý názov „IA MPSVR SR“) ako aj samotné MPSVR SR ako štátny orgán majú (vlastnú) právnu subjektivitu (§ 18 ods. 1 a § 21 Občianskeho zákonníka), a teda ako „strana sporu“ oba subjekty disponovali procesnou subjektivitou (§ 61 CSP) v čase začatia konania. Je možné sa stotožniť s odvolacou argumentáciou žalobcu, že označenie orgánu alebo právnickej osoby, ktorá podľa osobitného predpisu za štát koná, nie je otázkou aktívnej/pasívnej legitímácie žalovaného, a prípadné nesprávne označenie orgánu alebo osoby sa presúva z otázky hmotnoprávnej legitímácie do režimu odstrániteľných väd konania (§ 129 CSP) - v týchto prípadoch je vecou konajúceho súdu zabezpečiť, aby za štát konal ten orgán alebo právnická osoba, do ktorého pôsobnosti podľa osobitného predpisu vec patrí. Toto však nebol prípad prejednávanej veci, v ktorej tak žalobca ako aj MPSVR SR sú samostatným subjektom práva s vlastnou právnu subjektivitou (§ 18 a nasl. Občianskeho zákonníka), a teda aj procesnou subjektivitou (§ 61 CSP) a ani nejde o konanie za štát; na základe v konaní predložených splnomocnení, Nariadenia č. 1083/2006 a zákona č. 528/2008 Z.z. išlo medzi nimi o vzťah priameho zastúpenia. Toto dôsledné rozlišovanie v žiadnom prípade nepredstavuje zbytočnú formálno-procesnú požiadavku, ako tvrdil žalobca vo svojom ostatnom vyjadrení.

42. Ani záverom uplatnená argumentácia žalobcu na poznámku pod čiarou k ust. § 8 ods. 4 zákona č. 528/2008 Z.z. v platnom znení („Ak je v splnomocnení podľa odseku 2 dohodnuté, že sprostredkovateľský orgán je oprávnený zastupovať riadiaci orgán v konaní podľa osobitného predpisu, 32b) sprostredkovateľský orgán je oprávnený vykonávať úkony zastupovania sám, alebo sa dať zastúpiť zástupcom.“) na ust. § 89 ods. 1 CSP („Strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zvolený zástupca sa môže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak.“) nie je dôvodná. Ust. § 8 ods. 4 zákona č. 528/2008 Z.z. predstavuje len výnimku z pravidla, že všeobecný zástupca sa nemôže dať ďalej substitučne zastúpiť, teda týka sa (opäť len) zastupovania a neprípustnosti ďalšieho substitučného zastupovania.

43. K námietkam žalobcu v konaní a totožne v podanom odvolaní viacerými rozhodnutiami prvoinštančných a odvolacích súdov v SR, odkazuje odvolací súd na ods. 23 napadnutého rozsudku, z ktorého je zrejmé, že tieto nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax súdov v nastolenej otázke aktívnej legitímácie žalobcu a ani nepreukazujú tak, ako to tvrdil žalobca, že mu aktívnu vecnú legitímáciu súdy v SR v obdobných veciach priznávajú. Odvolací súd zdôrazňuje aj to, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku SR charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Rozdielnosť

právných názorov súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach a zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je riešená a upravená zákonom č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V záujme zachovania princípov právnej istoty a tiež predvídateľnosti súdnych rozhodnutí je nevyhnutné, aby všeobecné súdy rešpektovali príslušnú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá bola v zákonom stanovenej procedúre publikovaná v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Povinnosťou všeobecných súdov však rozhodne nie je reagovať v odôvodnení na rozhodnutia vydávané iným senátmi, či inými súdmi rovnakej alebo nižšej inštancie. Existencia odlišnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je síce nežiadúca, ale až do ustálenia rozhodovacej praxe v zákonom stanovenej procedúre nie vylúčená. To znamená, že môže nastať situácia, kedy budú súbežne popri sebe stáť aj rozhodnutia, ktoré k riešeniu určitej otázky alebo problematiky neprístupujú úplne identicky, resp. úplne odlišne. Na dôvažok uvedeného, z rozhodnutí v obdobných veciach tunajšieho súdu č.k. 4Co/83/2015-449 zo dňa 14.12.2017 a Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/200/2018 zo dňa 12.11.2019, je práve možné dovodiť nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu.

44. Ak teda žalobca svoj nárok uplatnený žalobou hmotnoprávne odvodzuje od Zmluvy o NFP uzavretej na strane poskytovateľa MPSVR SR, zastúpeného žalobcom na základe Splnomocnenia z r. 2007 (nahradeného Splnomocnením z r. 2012 a následne Splnomocnením z r. 2014), za daných okolností malo byť žalobcom samotné MPSVR SR ako rozpočtová organizácia majúca vlastnú subjektivitu. Správna je teda podľa názoru odvolacieho súdu námietka žalovaného, že označený žalobca nie je nositeľom práva vyplývajúceho zo Zmluvy o NFP. Aj z neskorších krokov a konania žalobcu v iných konaniach, kde žalobcom je MPSVR SR, možno vyvodiť, že i samotný žalobca si bol neskôr po podaní žaloby vedomý nedostatku svojej aktívnej vecnej legitímácie v tomto spore, keď nároky v iných konaniach si uplatňuje priamo MPSVR SR. Z dôvodu záveru súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bol správny jeho postup, keď sa nezaoberal podrobne argumentáciou strán sporu vo vzťahu k meritu sporu.

45. Na základe všetkého zhora uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne a právne správne potvrdil.

46. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP a rozhodol tak, že v odvolacom konaní úspešný žalovaný má proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).